

فلدسپار (Feldspar)

گروه فلدسپار دارای ۲ زیر گروه پتاسیم فلدسپار (potassium) پلاژیوکلازها (plagioclases) است: این گروه دارای تنوع های بسیاری از سنگ های جواهر است. مروری بر تنوع های این گروه داریم.

• آمازونیت (Amazonite):

سنگ آمازونیت با ترکیب شیمیایی $(KAlSi_3O_8)$ یکی از تنوع های میکروکلین فلدسپارهاست. این گروه دارای تنوع رنگی سبز و آبی- سبز و ساختمان کریستالی تریکلینیک (triclinic) است، آمازونیت در زیر نور فلورسنس به حالت ضعیف سبز زیتونی می شود و در جدول سختی ها دارای سختی ۶-۶/۵، چگالی ۲/۵۸-۲/۵۶، نیمه شفاف تا مات، ضریب شکست ۱/۵۳-۱/۵۳۲ است و معمولاً به صورت دامله تراش می خورد. معادن فلدسپار بیشتر در کلرادو (آمریکا)، برزیل، هند، کنیا، ماداگاسکار، نامیبیا و روسیه وجود دارد.

آمازونیت با سنگ هایی چون یشم، کریزوپراز، سرپانتین و فیروزه اشتباه گرفته می شود.

• سنگ ماه (Moonstone):

سنگ ماه با ترکیب شیمیایی $KAlSi_3O_8$ پتاسیم فلدسپار است. سنگ ماه ترکیبی از ۲ گونه فلدسپار orthoclase و albite است؛ دارای ساختمان کریستالی مونوکلینیک (monoclinic) بوده و در رنگ های زرد، بیرنگ دیده می شود. سنگ ماه در زیر نور فلورسنس به حالت ضعیف آبی و نارنجی می شود، به طوری که درخشندگی آن شبیه به درخشندگی ماه (پدیده adularescence) می شود. در جدول سختی ها دارای سختی ۶، چگالی ۲/۵۹ - ۲/۵۶، شفاف و نیمه شفاف، جلای شیشه ای، ضریب شکست ۱/۵۳ - ۱/۵۱ بوده و به صورت دامله تراش می خورد. قیمت سنگ ماه (Moonstone) به رنگ زمینه سنگ، کیفیت و درخشندگی آن بستگی دارد. یک سنگ ماه با کیفیت، باید رنگ زمینه آن بی رنگ و دارای adularescence آبی و درخشندگی بالا در مرکز سنگ باشد. گاهی ترک های ریزی که بر اثر فشار به وجود می آیند، دیده می شوند که به ناپاکی هزارپا (centipedes-like) معروف است، معادن آن بیشتر در سریلانکا، میانمار، برزیل، هند، ماداگاسکار، استرالیا، اتریش و آمریکا است. سنگ ماه با سنگ هایی چون کلسدونی، اسپینل مصنوعی و شیشه اشتباه گرفته می شود. به طور معمول با ۲ روش حرارت دادن (heat) و پرتو افکنی (irradiation) سنگ ماه را بهسازی می کنند.

• اورتوکلاز (Orthoclase):

اورتوکلاز (Orthoclase) با ترکیب شیمیایی $KAlSi_3O_8$ ، پتاسیم فلدسپار است. از مهمترین سیلیکات مینرال (Silicate mineral) با ساختمان کریستالی مونوکلینیک (monoclinic) در رنگ های بی رنگ، زرد، نارنجی تا قهوه ای و جلای شیشه ای یافت می شود. در جدول سختی ها دارای سختی ۶، چگالی ۲/۶۳ - ۲/۵۵، شفاف تا نیمه شفاف، ضریب شکست ۱/۵۲۰ - ۱/۵۱۸ بوده و به صورت پخ دار (faceted) یا دامله تراش می خورد.

معادن اورتوکلاز بیشتر در میانمار، ماداگاسکار و کنیاست. سنگهایی مانند آپاتیت، کروزوبریل، سیتین، بریل قیمتی، پرنیت، توپاز و زیرکن مشابه های اورتوکلاز Orthoclase هستند.

• لابرادریت (labradorite):

لابرادریت با ترکیب شیمیایی $(Ca,Na)(Al,Si)_2Si_2O_8$ ، ساختمان کریستالی تری کلینیک از زیر مجموعه پلاژیوکلازها (plagioclases) است در رنگ های خاکستری تیره، سفید، قهوه ای، سبز و درخشندگی متالیک با ته رنگ آبی و سبز در جدول سختی ها دارای سختی ۶-۶/۵، چگالی ۲/۷۵-۲/۶۵ ضریب شکست ۱/۵۷۰-۱/۵۵۹، جلای شیشه ای و پدیده لابرادریسنس است.

معادن لابرادریت بیشتر در کشورهای کانادا، استرالیا، ماداگاسکار، مکزیک، روسیه و آمریکا وجود دارند.

• اونتورین فلدسپار (Aventurine feldspar) یا (Sun Stone):

اونتورین فلدسپار با ترکیب شیمیایی $(Ca,Na)(Al,Si)_4O_8$ ، ساختمان کریستالی تری کلینیک از زیر مجموعه پلاژیوکلازها (plagioclases) است، در رنگ های نارنجی و قرمز- قهوه ای دیده می شود و در جدول سختی ها دارای سختی ۶، چگالی ۲/۶۶-۲/۶۲، ضریب شکست ۱/۵۴۸-۱/۵۲۵، نیمه شفاف تا مات بوده و به صورت دامله تراش می خورد، همچنین با پدیده چشم گربه (Cat's Eye) هم یافت می شود. درخشندگی و ظاهر متالیک آن به دلیل وجود ذرات و صفحات ریز هماتیت (hematite) و گوتیت (goethite) است.

معادن آن در کانادا، هند، ماداگاسکار، نروژ، روسیه و آمریکا است.

اونتورین فلدسپار با سنگ هایی مانند اونتورین کوارتز (Aventurine quartz) و شیشه ای مصنوعی به نام دلریا اشتباه گرفته می شود.

